

97. JOSEPH KOZMA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1948. január 9.)

Mélyen tisztelt Elnök Úr,
Január 19-én a párizsi Radio-ban (Chaîne Parisien, 386 m 60) este 22 óra 45 perc kezdettel előadásra kerül Jacques Prévert társaságában írt

„ENCORE UNE FOIS SUR LE FLEUVE”

című szimfonikus költeményünk.

Végtelenül örülnénk, ha ideje megengedné meghallgatni közös művünket.

Meg vagyok győződve, hogy a mű kemény témájával és leplezetlen, de emberséges realizmusával erősen kiütözik a Radio szokásos műsorából. De talán éppen ezért utat találhat az Ön közmondásos jó szívéhez.¹

Remélve, hogy nem haragszik meg zaklatásomért,
mély tisztelettel

Joseph Kozma

A főszereplők:

Madeleine Renaud

Serge Reggiani

Lucien Lovano

Germaine Montero

Henri Lavaux

A Radio kórusa, zenekar Radio-Lyrique a saját vezényelem alatt.

MOL XIX Kgy 29. doboz 37. dosszié (eredeti)

¹ J. Kozma levelére Havas Endre válaszolt: „a Követ Úr – legnagyobb sajnálatára – nem tudta meghallgatni „ENCORE UNE FOIS SUR LE FLEUVE” című szimfonikus költeményük rádióelőadását, mert még nincs rádiója. Ismeri azonban és nagy figyelemmel kíséri az Ön művészi működését...”

98. HATVANY FERENC KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1948. január 14.)

Kedves Elnök Uram,

szíves felhívásodnak tegnap eleget tettem, Erős tanácsos úrral meglátogattam özvegy Stykánét. Aminthogy előre sejtettem, ama nagy körképnek tanulmányait láttam itt, melyet gimnazista koromban az Aréna út és a Vilma királyné út sarkán bámulhattam: „Bem és Petőfi Segesvár előtt”.

Véleményemet e képekről a következőkben összegezhetem:

1. Különleges műértékük nincs. Egy rendkívül ügyes kezű festő rutinos művei, a múlt századvégi történelmi festők szokványos izlésében.

2. Nem számíthatnak történelmi dokumentumoknak, minthogy ötven évvel a szabadságharc után készültek.

3. Kommerciális értékük, tekintve Stykának Párizsban már elfeledett nevét, minimális. Kényelmetlen nagyságuk is levon értékéből.

4. E tényekkel szemben magyar szempontból mégis érdemesnek tartanám megvételüket. Viszont nem tartanám alkalmasnak e képeket a Petőfi Múzeum számára, melynek korhű hangulatát megbontaná.

Talán vidéki múzeumokban lehetne őket szétszórva elhelyezni, vagy a Nemzetgyűlés Tanácstermében csoportosítani.